

UZASADNIENIE

projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy skwerowi na terenie Wrocławia

W związku z otrzymaniem wniosku Instytutu Pamięci Narodowej o upamiętnienie obozu przejściowego i obozu pracy Burgweide jaki znajdował się na wskazanym obszarze, Prezydent Wrocławia, jako uprawniony do występowania z wnioskiem o nadanie nazw ulicom, placom i innym obiektom miejskim podjął inicjatywę nadania nazwy wskazanej we wniosku.

Obóz Burgweide był niemieckim obozem funkcjonującym w latach 1941-1945 w podwrocławskiej wsi Burgweide (obecnie Sołtysowice – od 1951 roku część Wrocławia). Początkowo miał charakter obozu przejściowego (Durchgangslager Breslau-Burgweide des Gauarbeitsamts Niederschlesien), z którego osadzonych kierowano do różnych zakładów pracy i innych obozów nie tylko na terenie Breslau, ale całej III Rzeszy. Taką rolę pełnił także w drugiej połowie 1944 roku, gdy od sierpnia do października trafiło do niego przynajmniej kilkanaście tysięcy cywilnych mieszkańców Warszawy (a wśród nich i powstańców warszawskich), wywiezionych na roboty przymusowe w trakcie i po upadku powstania warszawskiego. Większość z nich w Burgweide była kilka dni, nim skierowano ich w inne miejsca. W 1945 roku – od połowy stycznia do 6 maja, czyli dnia kapitulacji Festung Breslau – działał jako obóz pracy (Arbeitslager Burgweide). W tym czasie osadzonych w nim robotników przymusowych – w tym kobiety i dzieci – kierowano do najcięższych i najbardziej niebezpiecznych prac, m.in. przy budowie barykad i lotniczego pola startowego w rejonie dzisiejszego placu Grunwaldzkiego. W porównaniu z kilkudziesięcioma innymi obozami pracy, w tym także czterema filiami KL Gross-Rosen, działającymi w czasie II wojny na terenie Breslau i w jego najbliższej okolicy, to właśnie Burgweide był obozem największym. W katastrofalnych warunkach zazwyczaj przebywało w nim jednocześnie kilka tysięcy osób kilkunastu narodowości, zakwaterowanych w ponad 30 drewnianych barakach. Pod koniec wojny, gdy ewakuowano do niego robotników przymusowych z innych obozów na terenie miasta, znalazło się w nim około 10-12 tys. osób, w tym przynajmniej 4 tys. Polaków. Tyle doczekało się kapitulacji Festung Breslau. Szacuje się, że w ciągu kilku lat przez obóz Burgweide przeszło w sumie około 25-35 tys. robotników przymusowych. Burgweide to obóz bardzo symboliczny – to właśnie nad nim zawisła flaga uznawana za pierwszą polską flagę w powojennym Wrocławiu (można ją zobaczyć na wystawie 1000 lat Wrocławia w Muzeum Miejskim Wrocławia).

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.